

RAUA NEEDMINE

Merepojad

(Markus, Lauri/ Markus, Lauri)

Me oleme mehed mere pealta
tormituultest sündinud,
me oleme mehed mürgitükist,
rauakangista kasvanud!

Ehk isade äng ja emade vaev
on kandnud kaugel kodu kallastest,
me hinges võitluses on hiiekoda
ja kodu Taara tammede all!

Esiisade verd nägime lainetesse kadumas,
vaevadesse vajumas.
Jõudu rauges sügavale, merehauda sügavale,
veri meie soontesse merevõlga nõudma.

Ja kui vajubki kunagi me jalge all meri -
ta sängi heidab kord iga poeg,
me jõud, hing, kiviste randade veri
kord ärkab kõuena tema toel!

Meeste laul

muusika: Veljo Tormis; sõnad: folkloor /
Paul-Eerik Rummo;
arranzeerinud Tauno Aints; by SP
Muusikaprojekt

Meie oleme aga mehed kui metsapullid,
Aru Jaani hallid sõnnid,
läheme muudkui metsa mõirates
ja tammikusse tallates.

Las tulevad aga tuhat Tuudi meest
ja sada Sauga valla meest,
küll meie neid siis puistame
ja margapuuga mõõdame!

Kütame küla külmad saunad,
teeme terveks haiged neid,
laseme kuppu Kaiele,
mahakukkund Maiele.

Sons of the Sea

(Markus, Lauri/ Markus, Lauri)

We are the men from the sea
Born from the winds of storm
We are the men from poisoned blades
Grown from iron ingots!

Although our fathers' anguish and our mothers'
pain
Has carried us far from friendly shores,
Sacred grove in our hearts when we fight
And our home under Taara's oaks!

we saw the blood of our forefathers sink beneath
the waves,
Cast down in woe.
Strength languished, deep into the grave beneath
the sea,
Blood into our veins the burden of the sea.

And if ever the sea sinks beneath our feet –
Every son will rest in her bed,
Our might, soul, the blood of rocky shores
She awakens again like thunder!

Men's Song

music: Veljo Tormis; lyrics: folklore / Paul-Eerik
Rummo;
arranged by Tauno Aints; published by SP
Muusikaprojekt

We are men like wild bulls,
Aru Jaan's grey steers,
bellowing we go to the woods,
trampling to the oak grove.

Let them come, the thousand men of Tuudi,
another hundred from Sauga parish,
we shall scatter them to the winds
and take their measure by steelyard!

We shall heat up the cold village saunas,
heal sickly maidens,
put cupping glasses to Kaie,
and on fallen Maie.

Ei meie hooli uppumist
ega karda kaevu kukkumist,
jookseme otseti ojasse,
kaksiti karupesasse.

Saaremaa vägimees

(Lauri/ Lauri, rahval.)

Saaremaal kaks kuulust venda,
kellest räägitakse mõnda -
noorem Leiger, vanem Tõllus,
kes ka vahest hullust möllas.

Leigrist vennal Hiiumaal
Tõll käis võõrsil igal aal.
Sammus läbi mereveesta -
Soela väin ei pea ju meesta.

Taskus õlut täis pool vaati,
lained käisid vasta kooti,
viiesüldne palk old kepiks
aga mitte käima-abiks.

Oli Tõll vast näljane -
pani liha tulele
ja kui leem ju vahtu löi,
Tõllus Hiiust kapsid tõi.

Tõllu väga kartsivad
võerad maaletungijad -
põgenesid sedamaid
kui ta nime kuulda said.

Enne surma rääkind Tõllus,
Saare rahvast õpetanud -
matke mind mu rohueda.
kui teil sõda ehk muud vaeva,

hüüdke mind mu haua juures.
Siis ma tõusen kohe üles!
Tahan vaenlased kõik võita,
oma rammuga teid aita!

We do not fear drowning
not falling into well,
headlong we plunge into a creek,
rush into a bear's lair.

The Giant-Hero of Ösel

(Lauri/ Lauri, trad.)

Two famous brothers in Ösel,
Of whom many a tale is told –
Younger Leiger, elder Tõllus,
Who sometimes went on a rampage.

Tõll often went to visit
His brother Leiger in Dagö
Walked through the seawater –
Soela strait does not stop a man.

A barrel full of beer in pocket,
Waves whipping against his shanks
A beam five fathoms long he used for a staff
But not for aid in walking

Tõll was very hungry –
He put a kettle on the fire
And when the broth was foaming,
Tõllus brought cabbages from Dagö.

Foreign invaders
Feared Tõll terribly
They fled immediately
When they heard his name

Before his death Tõllus spoke,
And taught the Ösel folk –
„Bury me into my green glade.
And when war or trouble comes,

Call for me by my grave.
Then I will rise at once!
I will defeat all the enemies,
And help you with my might!”

Pikse litaania

muusika: Veljo Tormis; sõnad: folklore / Ain
Kaalep; seade: Tauno Aints; published by
FennicaGerman

Vooda' Pikne vooda'

Härjä atami' anniss
katõ sarvõga
nel'lä sõraga
künni peräst
külvi peräst

Kae' Pikne
kuimuidu sinnu kaibass maa,
lahki kujunu'
kalõss tõmmanu'
taa maa kos kõik künd kal'g
taa maa kos kõik külv korõhtanu'
mii maa

Aa' Pikne
üt's väiku tsäkärki' taiva
üt's pilvepoigki'
meil olõss no' loodust sõs
üles kaiõn
et vas't nakass no' nur'utama umõtõ
mii maa pääl

Vooda' Pikne vooda'

Härjä atami' anniss
kõrgõ sälägä
laja rinnaga

Olõ õi sa' tõist säänest saanu'

Vooda' Pikne vooda'
künni peräst
külvi peräst

Olõ õi sa' Pikne
joht halv ollu' varõmp
hää olõt õks ollu'
meile ja maalõ
olõ õi meil kahju
häräst sinulõ
kui' sa' õnnõ' kaet ja' kullõt
mii palvit

Litany To Thunder

music: Veljo Tormis; lyrics: folklore / Ain
Kaalep; arranged by Tauno Aints; published by
FennicaGerman

Pour, Thunder, pour

We'll sacrifice an ox for you
with two horns
with four hoofs
for the sake of ploughing
for the sake of sowing

Look, Thunder
how the earth yearns for you
the earth so dry
and hard and full of cracks
the ploughing has hardened
the sowing has rifted
our land

Thunder, chase
a small shower over the sky
just a little baby-cloud
to let us look up
in hope
for some raindrops to start dripping
on our land

Pour, Thunder, pour

We'll sacrifice an ox for you
with a high back
with a broad chest

You've never had an ox like this one before

Pour, Thunder, pour
for the sake of ploughing
for the sake of sowing

Thunder, you've never
been cruel to us
you've always been good
to us and to the land
we're not sorry
to sacrifice an ox for you
if you would take time to listen
to our prayers

Vooda' Pikne vooda	Pour, Thunder, pour
Härjä atami' anniss	We'll sacrifice an ox for you
Vooda' Pikne vooda	Pour, Thunder, pour
Tulõ' joba kavvõlt tün'nen tõrahtõn üt's kõrd	Come roaring from far cracking once
Tulõ' joba kavvõlt tün'nen Tõrahtõn tõnõ kõrd	Come roaring from far cracking twice
Tulõ' tsilk tsilk tsilk tsilk tsilk tsilk Mürdsähtä' sõs õkva kõrva veeren mürdsähtä' niida et kõik hirmsalõ ehmätäse mustast käest musta assa' maaha satasõ	Come drop drop drop drop drop drop Then crash right by the ear crash so that every one would get a fright so that black things would fall down from black hands
Ja puhas süä sehen naarass ku' vällän suur vesi kur'ahtass taivast äkki ala	And so that a clear heart can laugh inside when all the water will start pouring down from the sky all of a sudden
Vooda' Pikne vooda'	Pour, Thunder, pour
Kas mii' sõs pal'lu nõvvami' väiku maa väiku nurmõ	Is it too much to ask for a little land for a little meadow
Sata' Pikne sata'	Pour, Thunder, pour
Sata' Pikne niida et külänt saass meile ja maalõ	Pour so Thunder, that we and the land will get enough
Vooda' Pikne vooda'	Pour, Thunder, pour
Nurmõ ütlevä' tennu' ku' mõõt täüs Tõuka' sõs muialõ musta' pilve suurõ soo pääle korgõ konnu pääle laja laanõ pääle	The meadows will tell you when it's enough Then chase the black cloud away to a large swamp to a high hillock to the big woods

Soo mõõt on suurõmp
konnu mõõt on korgõmp
laanõ mõõt on lajemp

Simatsõ' ilma'
mesitse' hohu'
meile kündjile külvjile põimjile

Hää Pikne
pühä Pikne
hoia' mii nurmõ
anna' mii rüäle
hää' olõ' ala'
hää' pää' otsa
hää' terä' sisse

Vooda' Pikne vooda

Härjä atami' anniss
valgõ lauk otsa iin
suur must hand takan

Teomehe laul

muusika: Veljo Tormis; sõnad: folklore;
seade: Tauno Aints; published by SP
Muusikaprojekt

Muudel on sängid ja muudel mängid,
mul ei sängi, mul ei mängi,
mure minul on ja teomehe hool,
ei neist pääse kuskile poole.

Kui mina vaeseke väsind olen,
kus ma selle koorma panen?
Mure panen musta parre pääl',
hoole heidan õrre pääle.

Homnikul, tilluke, jälle teole,
väeti, härra välja pääle, -
mure tuleb parrelt põue taas,
hool see jookseb õue kaasa.

Oi Jumal, oi Jumal, jumalukene,
viska alla vinnakõied,
et ma üles taeva teomeheks saaks
Maarja loole, Looja maale.

The need of the swamp is bigger
the need of the hillock is higher
the need of the woods is bigger

Mild weather
honeyed air
for us ploughers sowers pickers

Dear Thunder
holy Thunder
keep our meadows
give our rye
good roots
good heads
good corns

Pour, Thunder, pour

We'll sacrifice an ox for you
with a white blaze on his forehead
with a huge tail

Serf's Song

music: Veljo Tormis; lyrics: folklore; arranged by
Tauno Aints; published by SP Muusikaprojekt

Others have beds and others have games
I have neither a bed nor a game,
trouble I have and a bondman's care,
no escape from them.

When I, poor me, get tired,
where shall I lay this burden?
Trouble I set on the black beam,
care I cast on the perch.

In the morning, bond again for me, the tiny,
the wee me, (again) onto my master's field.
Trouble comes back into my bosom,
care runs along into the yard.

Oh Lord, dear Lord,
throw down some hoisting ropes
so I could enter the heavenly bond,
make hay for Maria in the Creator's realm.

Hiiekoda

(Lauri/ Lauri)

Piinapõlvest piinatuile
Orjapõlvest ohkajaile
Kurjapõlvest kurnatuile
Vaenupõlvest vaevatuile

Surma kooti kodudesse
Õnnelaste õuedelle
Taalalaste taludesse
Maaemä metsadesse

Ennem ehin esämaada
Vahin kui võera võllassa
Täidan kui tühja tengelpunga
Kannan kui kerko koormaida

Varem langen lahingussa
Veeretan kui võera veeringuida
Matan kui mured muldajehe
Unun kui mõisa mõnitused

Ma mäletan sõda mis röövis mu aated
Ma mäletan sõda mis tormina laastas mu maad
Ma mäletan hiit kus ohvrina lamas mu isa
Ma mäletan hiit kus voolas mu vendade veri

Vaenuviha veeretades
Tapamõõka taotelles
Salaviha sepistel
Sõjaplaani sirgutelles

Tõusid tuhast Taara pojad
Vanemuise vahvad vennad
Uku uhked sõjahundid
Raevust rasked raulapsed

Uku hunte ohverdie
Taarapoegi tapetie
Raulapsi rapitie
Vaenu vastu võideldie

Kupja kantsid kukutie
Mõisamehi materdie
Parunide põletie

My Sacred Grove

(Lauri/ Lauri)

To those racked in torment
To those sighing in slavery
To those worn from malice
To those fraught with feud

Death was spun into the homes
Of fortune's children
Into the farmsteads of Taara's people
Into the forests of mother earth

I would rather fall for my fatherland
Than hang in a stranger's leash
I would rather fill the Devil's empty pouch
Than pay the church's tithe

I would rather fall in battle
Than pinch a stranger's penny
I would rather bury my sorrow in the soil
Than forget the manor's taunts

I remember the war that took away my ideals
I remember the war that like a tempest ravaged
my lands
I remember the sacred grove where my father fell
victim
I remember the sacred grove where the blood of
my brothers flowed

Harbouring on feud and spite
Hammering a sword for slaughter
Forging a secret hatred
Concocting a battle plan

Taara's sons rise from ashes
Bold brothers of Vanemuine
Uku's proud war-wolves
Children of iron heavy from fury

Uku's wolves were sacrificed
Taara's sons were slaughtered
Sons of iron were gutted
Enemies were fought

Overseers' forts were overthrown
Landlords were crushed
Barons were burned

Timukaida tapetie

Ma mäletan sõda mis röövis mu aated
Ma mäletan sõda mis tormina laastas mu
maad
Ma mäletan hiit kus ohvrina lamas mu isa

Ma mäletan hiit kus voolas mu vendade veri

Ma mäletan sõda mis röövis mu aated
Ma mäletan sõda mis tormina laastas mu
maad
Ma mäletan aega mis röövis mu meele
Ma mäletan aega voolas kui vendade veri

Esipõlve ennustused
Kadund põlve kannatused
Vanaisa-vanaema
Mõisameeste mõnitused

Mu maa on minu hiie koda.

Hundiraev

(Markus, Andrus, Factor/ Markus)

Seal metsas, mitte lähedal -
seal kus hundid uluvad,
seal hundid minu hingega,
seal mina oma hingega!
Hundid need on minu vennad,
hundid need on minu õed -
nendelt pärit mulle äng,
nendelt pärit mulle raev!

Nendelt tulnud vereiha,
minus voolab nende viha!
Metsakurat sõi mu naise,
metsakurat sõi mu lapse!
Metsakuradiga silmitsi
olen olnud alati.
Temalt pärit mulle äng,
temalt pärit mulle raev.

Refr:

Minus elab hundi raev!

Hangmen were slain

I remember the war that took away my ideals
I remember the war that like a tempest ravaged
my lands
I remember the sacred grove where my father fell
victim
I remember the sacred grove where the blood of
my brothers flowed

I remember the war that took away my ideals
I remember the war that like a tempest ravaged
my lands
I remember the time that stole my mind
I remember the time when the blood of my
brothers flowed

Prophecies of progenitors
Sufferings of lost ages
Grandfather-grandmother,
Sneered by the manor-folk

My land is my home, my sacred grove

Wolfrage

(Markus, Andrus, Factor/ Markus)

Yonder in the woods, not close by –
There where wolves howl,
Where wolves are with my soul,
There I am with my soul!
Wolves, they are my brothers,
Wolves, they are my sisters –
My anguish comes from them,
My rage comes from them!

From them comes the lust for blood,
Their anger flows in me!
The forest fiend ate my wife,
The forest fiend ate my child!
Eye to eye with the forest fiend
I have always been.
My anguish comes from him,
My rage comes from him!

Chorus:

Wolfrage lives in me!

Pimedaks nad tein'd mu päeva,
heledaks nad tein'd mu ööd.
Metsas susid kogunevad
ümber pakastunud täiskuu.
Tuuled näljaulged toovad,
vereiha musse koovad.
See on nendelt tulnud äng,
see on nendelt pärit raev!

Refr.

Pärismaalase lauluke

muusika: Veljo Tormis; sõnad: folklore;
seade: Tauno Aints;
published by FennicaGerman

tabu-tabu, tabu-tabu-tabu, tabu

Kaitse, Jumal, sõja eest

(“Varjele, Jumala, soasta”) muusika: Veljo
Tormis; sõnad: from “Kanteletar”

Varjele, vakainen Luoja,
kaitse, kaunoinen Jumala

kavioista vainovarsain,
sorgista sotahevosten,

rauan valkian varasta,
terän tuiman tutkaimesta,

tykin suuren suun e'estä,
rautakirnujen kiasta,

suurilta sotateoilta,
uron tappotantereilta,

varjele vahingon teiltä,
kaitse kaikista pahoista!

Varjele, vakainen Luoja,
kaitse, kaunoinen Jumala!

Dark they have made my days,
Light they have made my nights.
In the forest the wolves gather
Around the frozen full moon.
Winds bear the howls of hunger,
Weaving bloodlust into me.
This anguish has come from them,
This rage has come from them!

Chorus.

An Aboriginal Song

music: Veljo Tormis; lyrics: folklore; arranged by
Tauno Aints;
published by FennicaGerman

tabu-tabu, tabu-tabu-tabu, tabu

God, Protect Us from War

(“Varjele, Jumala, soasta”) music: Veljo Tormis;
lyrics: from “Kanteletar”

Shelter us, fair God,
protect us, dear Lord

from hoofed foal of hostility,
from the horses of war,

from the fire of war,
from the dull pain of steel,

from the mouth of canons,
from the embrace of iron churns,

from the big warfare,
from the massacre of heroes,

protect us from hurt,
keep us from all evil!

Shelter us, fair God,
protect us, dear Lord!

Oma laulu ei leia ma üles

(V.Ojakäär/ L.Tungal)

Üle vainude valendav aur,
vahulilled udune voodi.
Igaühel on südame laul,
igäühel on see isemoodi.

Lähen karjateed, karukell käes -
kutsun hiliseid laule ma koju,
ja nad tulevad männikumäelt,
kõige viimane udus veel ujub.

Minu laule vist teavad siin kõik
udus ripuvad kellukakannud,
kuna kõik nad siit karjamaalt sõid.
Nüüd üks vallatu plehku on pannud!

Üle vainude valendav aur,
mul on närbunud karukell süles.
Igaühel on siin oma laul
ja ma oma ei leiagi üles.

Lahinguväljal näeme, raisk!

(Markus, Maire „System”/ Markus)

Tuleme kui tuultepojad,
võitleme kui verevennad,
raua rangust loitsvad tütre,
külmast kanged kivikalmed.

Täna lähme võitlemaie,
läbi hiie, läbi laane,
rauda tules turjastama,
verele ikestama!

Soisest metsast on me maada
rauast sündind randmeida,
susist sündind meele'eida,
kivist sündind südameida.

Täna lähme võitlemaie,
läbi hiie, läbi laane,
rauda tules turjastama,
verele ikestama!

Lahinguväljal näeme,

I Cannot Find My Song

(V.Ojakäär/ L.Tungal)

Pale fog over the village green,
Misty bed of milkworts.
Everyone has a song of their heart,
Everyone has a different one.

Walking along a cattle-trail, pasqueflower in hand
I'm calling late songs to come home,
And they come from a pine-grove hill
The last one still swimming in the mist.

My songs are surely known by every
Bluebell-jug hanging in the mist,
Since they all ate here in the pasture.
Now a mischievous one has taken to its heels!

Pale fog over the village green
A withered pasqueflower in my lap.
Everyone here has their own song
And I cannot find mine.

See You On The Battlefield!

(Markus, Maire „System”/ Markus)

We come like the sons of winds
We fight like blood brothers
Daughters conjuring the rigor of iron
Cairns rigid with cold

Today we go to fight
Through sacred groves, through forests
To temper iron in fire,
To yoke it to blood!

Our lands are boggy forests
Wrists born from iron,
Senses born from wolves
Hearts born from stone.

Today we go to fight
Through sacred groves, through forests
To temper iron in fire,
To yoke it to blood!

See You On The Battlefield!

RAISK!

Türgi sõja laul

Traas, traas, tri, kali!

Vatsat let lusilsja mina,
olin soldat rädavoi,
lasksin püssist välja tina
türgi silmi, oi, oi, oi!

Russki soldat ne baitsa
nikakova satana
kto tam hotset, tulgu dratsa
eta vsjo mne nihhuja

Kui ta minu püssirohtu
kaugelt saab nii nuusuta,
tak on prjamo paneb plehku
niikui jänes na lesu

Ükskord sain ma Osman Pasha
Kõrvust kinni nabida
Ütlesin, pastoi tõ nasa
Tahtsin kodu vedada

Kindral seda kõrvalt nägi,
andis mull tsetvertatsek
Ütles, molodets estonets
vot tebja sdes na tsaek

Plevna linnas tülli haksin
mina tuhat türgiga
kõigil karvad maha kaksin,
habemed ka juurtega

Teesjat türki maha lõin,
nastupleeni madinas,
tagda sam ja pihta sain
Plevna pitva kärinas.

Mind säält raanadega leiti,
gospidaalis arstiti.
Potom peela pilet anti,
domoi ära saadeti.

Sain sin salataja raha
rinda ühes ristiga.
Eto orosso, ne paha,
tõi mul sisse kopika.

GOD DAMN!

Song of the Turkish War

One, two, three – and thrash!

Twenty years I served,
was a private,
shot lead out of my gun
straight at the Turks' eyes, oh I did, too!

Russian soldier does not
Fear the Devil
Whoever wants, come and brawl
I don't care at all

If he smells my gunpowder
From afar away
He will scuttle off
Like a rabbit in the forest

Once upon a time I grabbed
Osman Pasha by his ears
Told him, now hold on
Wanted to drag him home

The general saw me doing this
Gave me ten bucks
Told me, good Estonian
Take this as a tip

Quarreled I in the town of Plevna
With a thousand Turks
Cut off all their hair
And uprooted their beards

Sleighed I ten Turks
advancing in the battle,
then was hit myself
at the rattle of the Plevna battle.

Wounded I was found there
and cured in hospital.
Then they gave me a white ticket
and sent me back home.

There I got a medal,
and a cross -
that's good, not bad,
for I made some money out of it.

Põhjatuulte pojad ja tütre

(Markus/Andrus, Markus)

Üle maa, üle vee põhjatuul, karm ja tugev.
Läbib hinge kui ma ülluses tõstan oma käed.
Süda voolab võimukalt verd,
torm kutsub raevukalt merd.
Veene läbib võimas terasraev.

Seisan kodukünkal sääl,
kõrvus sugulaste hääl,
künka kõrval seismas nende põline säng.
Pojad tulid põhjatuultest,
tütre tulid põhjatuultest,
taeva poole karjub nende verine äng.

Meie mäletame vaid viha!
Meie mäletame vaid verd!

Refr:

Ja me ei tunne piina,
las voolata veri!
Me oleme põhjatuulte pojad ja tütre!

Poegade ilmed kui karmi hundi pilk.
Tütarde hingedes on roostetanud raev.
Tuul üle maa, üle vee,
metsade, laiade, taeva kurjakuulutav haavatud
vaev.

Meie mäletame vaid viha!
Meie mäletame vaid verd!

Refr.

Meil on ees lahing, me ei anna alla!
Meil on kätes mõõgad, meie terasest raev!
Meie tulnud tuultest, meie iidne teras!
Meil oli lahing ja me ei andnud alla!

Poegade kätes on rauast tehtud mõõgad,
põhjatuulte all viimne hetk võib saabuda.
Põhjamaa tütre, kelle käed on näinud palju
vaeva,
me langemisele mulla peale kraabivad.

Sons And Daughters of the Northern Winds

(Markus/Andrus, Markus)

Over land, over water, the northern wind, harsh
and strong
Cuts through my soul as I raise my hands in glory.
Mighty blood flows from my heart,
The storm calls the sea in fury.
Grand steelwrath runs through my veins.

I stand on the hill where my home is,
I hear the voices of my ancestors,
Their primeval cradle by the mound.
Sons came from northern winds,
Daughters came from northern winds,
To the sky their anguish cries.

We remember but hatred!
We remember but blood!

Chorus:

And we feel no torment,
Let the blood flow!
We are the sons and daughters of northern winds!

The sons stare with the eyes of a grisly wolf.
The souls of daughters filled with rusted rage.
Wind over land, over water
Forests wide, the sky bears a sinister wound of
misery.

We remember but hatred!
we remember but blood!

Chorus.

We have a battle ahead, we will not surrender!
Swords in our hands, our rage of steel!
We come from the winds, our ancient steel!
We had a battle, and we didn't surrender!

Swords forged of iron in the hands of sons,
The last earthly moment may arrive under the
northern winds.
The daughters of northern lands, whose hands
have always toiled
Scratch the dirt on our fallen.

Meie mäletame vaid viha!
Meie mäletame vaid verd!

Refr.

Metsaviha 2

(Markus, Andrus, Factor/ Markus)

Tuld ja tõrva metsaviha.
Verd ja viha metsapeni.
Udu ja vingude metsaviha.
Verd sa sülgad iidne susi.

Tappa, tappa, susi on tulnud õueelle!
Susi sa soad mu viha välja!
Susi sul ussi süda sees!
Susi sa sülgad mulle verd!

Tappa, tappa, kuri on tulnud õueelle!
Susi on tulnud õueelle!

Tappa, tappa, kuri on tulnud õueelle!
Susi sa soad mu hinge välja!
Hunt on tulnud õueelle!

Raua needmine

muusika: Veljo Tormis; sõnad Kalevalast;
seade: Tauno Aints;
published by FennicaGerman

Ohoi sinda, rauda raiska,
rauda raiska, rähkä kurja,
liha sööja, luu pureja,
vere süütuma valaja!
Kust said kurja, kange'eksi,
üleliia ülbe'eksi?
Hurjuh sinda, rauda raiska!
Tean ma sündi su sõgeda,
arvan algust su õela!

Käisid kolme ilmaneitsit,
taeva tütarta tulista,
lüpsid maale rindasida,
soo peale piimasida.
Üks see lüpsis musta piima,
sest sai rauda pehme'eda,
teine valgeta valasi,

We remember but hatred!
We remember but blood!

Chorus.

Woodwrath 2

(Markus, Andrus, Factor/ Markus)

Fire and tar woodwrath.
Blood and wrath wood-cur.
Mist and reek woodwrath.
Spit blood, you ancient wolf.

Kill, kill, the wolf has come into the yard!
Wolf, you release my anger!
Wolf, you have a worm's soul!
Wolf, you spit blood for me!

Kill, kill, evil has come into the yard!
The wolf has come into the yard!

Kill, kill, evil has come into the yard!
Wolf, you release my anger!
The wolf has come into the yard!

Curse Upon Iron

music: Veljo Tormis; lyrics from Kalevala;
arranged by Tauno Aints;
published by FennicaGerman

Ohoy, villain! Wretched iron!
Wretched iron! Cursed bog ore!
You flesh-eater, Gnawer of bones!
You spiller of innocent blood!
Wicked, how did you get power?
Tell how you become so naughty!
Damn you, bastard! Wretched iron!
I know your birth, you purblind fool,
I know well your source, you evil!

Once there walked three nature spirits,
three fiery daughters of the sky.
They milked their swelling breasts to earth,
They squeezed their milk into the fens.
From the first maid spurted black milk,
this turned into soft wrought iron.
White milk squirted the second maid,

sellest tehtud on teraksed,
kolmas see veripunasta,
sellest malmi ilma tulnud.

Tean ma sündi su sõgeda,
arvan algust su õela!

Ei sa siis veel suuri olnud,
ei veel suuri, ei veel uhke,
kui sa ääsilla ägasid,
vingusid vasara alla.

Toodi ussilta ilada,
musta maolta mürgikesta.
Ei see raud kuri olekski
ilma usside ilata.

Varja nüüd vägeva Looja,
kaitse kaunike Jumala,
et ei kaoks see mees koguni,
hoopistükkis ema lapsi.

Kust tunnen kodu

muusika: Veljo Tormis; sõnad: Jaan
Kaplinski/ rahval.

vellekesed noorukesed
kus me lähme vastu ööda
vastu ööda vastu põhja
vast helgasta ehada
vastu koitu keerulista
meie kodu kauge'ella
viisi verstada vaheta
kuusi kuivada jõgeda
seitse sooda sitke'eda
kaheksa kalamerda
üheksa hüva ojada
kümme külma allikada
meie meel teeb tee minna
teele minna maale saada
osata oma koduje
märgata oma majaje
kust ma tunnen oma kodu
millest märkan oma maja
küla kümmene seasta
talu seitseme taganta
meil on kuu korstenalla
meil on agu akenassa
päeva lävepaku päällä

this was the source of tempered steel.
The third maid spouted blood-red milk,
This gave birth to bog iron ore.

I know your birth, you purblind fool,
I know well your source, you evil!

Then you were not high and mighty,
not yet mighty, not yet haughty,
when you moaned in the white-hot furnace,
Whined under baeting hammers.

Saliva was brought from a viper,
venom from a black snake!
For iron wouldn't harbor evil
Without saliva from snakes.

Shelter us, supreme Creator!
Keep us safe, God Almighty!
So the mankind would not perish,
mother's child vanish without trace.

How Can I Recognize My Home

music: Veljo Tormis; lyrics: folklore adpted by
Jaan Kaplinski

dear boys dear brothers
where shall we go before the night sets in
before the night towards the north
towards the shining twilight
towards the brightness of dawn
our home is far away
many miles from here
with six dry rivers
seven sloppy swamps
eight seas of fish
nine beautiful brooks
ten cold springs in between
we would like to set out on the road
set out on the road and begin to go
to go towards home
to find our own house
how can I recognize my home
how can I find my house
among ten others in the village
behind seven strange farms
we have the moon on the roof
we have the dawn on the window
the sun o the door

meil on kojas kullasseppa
tares taalrite taguja
saunas sangavitsutaja
kojast tõuseb kulda suitsu
tareharjast haljast suitsu
saunast sangavitsa suitsu
sest ma tunnen oma kodu
sellest märkan oma maja
küla kümme seasta
talu seitse taganta

Ussisõnad

(Lauri/ Lauri, rahval)

Madu musta, maakarva,
touku toonekarvalista,
rohukarva, roostekarva,
kas ehk kasteheina karva,
veekarva, vasekarva,
maakirja, maranikirja,
saakirja, sarapuukirja,
tungerjas musta mullakirja!

Ussidest ma tegin aida,
madudest ma väänsin vitsad,
hännad ma panin äratsid pidi,
pead ma panü seheltsid pidi.
Kaudu siis käisid Ruhnu rusked,
Ruhnu rusked, Kihnu kiudud,
Vigala veripunased.
Vader oli ühe, vader oli tõise,
vader oli põllule varesele.
Küli oli ühe, küli oli tõise,
küli aia kännu pääle.

Tõrvatud mu käekesed,
tõrvatud mu jalakesed,
ise ma tõrvatürukene,
mäda rasva rakukene.
Põues mul tuli põleva,
südame all mul sütekotid,
lagipääl mul lõke laia.

we have a goldsmith on the house
a silversmith in the farm
a carpenter in the sauna
a golden smoke rises from chimney
a silvery smoke rises from our farm
an alden smoke rises from the sauna
that's how I recognize my home
that's how I find my house
among ten others in the village
behind seven strange farms

Charm Against Snakes

(Lauri/ Lauri, trad.)

Snake dark as soil,
Worm black as death,
Grass-colored, rust colored,
Perhaps bent grass colored
Water-colored, copper-colored
Soil-hued, tormentil-hued
Clay-hued, hazel-hued,
Ergot tinged black as earth!

Fashioned a fence from worms
Bent barrel hoops from serpents
Tails I put upside down
Heads I put inwards.
Far away went Ruhnu russets,
Ruhnu russets, Kihnu streaked,
Blood-reds from Vigala.
Godparent was one's, godparent was the other's,
Godparent was the crow's on the field.
Sister-in-law was one's, sister-in-law was other's,
Sister-in-law on a stump in the garden.

Tar on my hands,
Tar on my feet,
Myself the tar-acorn,
Pus grease cell.
Flaming fire in my bosom,
Coal-sacks under my heart,
Bonfire on my head.